

Natuurschatten: eindelijk een boek over Nederlandse musea met natuurhistorische collecties

Kees Moeliker [directeur, Natuurhistorisch Museum Rotterdam; moeliker@hetnatuurhistorisch.nl]

"**D**e geur van vette oude stofnesten. Als je die eenmaal geroken hebt, zal je die altijd en overal herkennen. De lucht van een voorbijgevoerde tijd. Het is de romantiek van verdwenen rariteitenkabinetten die mij nog steeds boeit." Dat schrijft Fred de Ruiter in de inleiding van zijn boek 'Natuurschatten – natuurhistorische collecties in Nederlandse musea'. Het monumentale boekwerk begint met die oude privéverzamelingen die vrijwel allemaal verloren gingen, maar loodst de lezer gaandeweg naar de musea van nu die samen ruim 45 miljoen natuurschatten in hun collecties koesteren.

Musea met passie en relevantie

Teylers, het oudste museum van Nederland, had al een verzameling stenen en fossielen bij de opening in 1784. Naturalis verzamelt de natuur precies twee eeuwen en onder invloed van de opbloeiende belangstelling voor natuurwetenschap brachten ook universiteiten natuurhistorische verzamelingen bijeen. In de eerste helft van de twintigste eeuw zijn er tientallen kleinere natuurmuseumen bijgekomen, vooral dankzij het groeiende besef dat de natuur onder druk kwam te staan. In het boek schetst Fred de Ruiter een nog niet eerder in kaart gebrachte geschiedenis van Nederlandse musea

met natuurhistorische collecties. Vanuit de betrokkenheid en bevoegdheid van een echte liefhebber vertelt hij een boeiend historisch verhaal dat laat zien hoe in natuurmuseumen die rijke collecties al vanaf het prille begin de basis vormen van vooraanstaande biowetenschap, publieksgerichte educatie en vaak vooruitstrevende tentoonstellingen.

Een boek over (de groei en ontwikkeling van) de passie en relevantie van deze museumsector, over hoe musea met natuurhistorische collecties bijdragen aan het besef dat een duurzame relatie tussen mens en natuur van levensbelang is en juist daarom nog steeds springlevend zijn.

Luxe museumgids

'Natuurschatten' is behalve een doorwrocht geschiedenisboek ook een rijk geïllustreerde museumgids om heerlijk in te bladeren en te lezen. De auteur nodigt iedereen uit om met hem mee te kijken naar al die wonderlijke objecten, collecties en tentoonstellingen in de bonte verscheidenheid van natuurmuseumen die ons land kent en gekend heeft. Met aanstekelijk enthousiasme laat hij ze in het boek voorbijkomen en verleidt hij de lezer om onze natuurschatten vooral ook eens in het echt te gaan bekijken, in 23 musea verspreid over het hele land. ◀

▲ Onze expo 'Biodiversiteit' siert de cover. (Aad Hoogendoorn)

Aanbieding voor Vrienden

'Natuurschatten' is voor € 24,95 te koop in onze museumwinkel, die van collega-natuurmuseumen en in de reguliere boekhandel. Vrienden van Het Natuurhistorisch Museum kunnen het boek in het museum op vertoon van hun vriendenkaart voor €10 (!) aanschaffen. Nieuwe Vrienden krijgen het cadeau, zolang de voorraad strekt.

foto: Joan Modderkolk

Fred de Ruiter (1948) werkte 28 jaar als stedenbouwkundige in verschillende managementfuncties voor de gemeente Rotterdam aan de ontwikkeling van stad en regio. Daarnaast is hij levenslang gefascineerd door natuurhistorische musea en -collecties, de sfeer van die gekoesterde verzamelingen, de schoonheid van naturalia en de grote geschiedenis van de natuurhistorie. Zijn enthousiasme en bestuurskracht zorgden in 1988 voor de succesvolle doorstart van het Natuurhistorisch Museum Rotterdam, en hij was tien jaar geleden een van de oprichters van de Stichting Nederlandse Natuurhistorische Collecties, het samenwerkingsverband van musea over de natuur. In 2013 verruilde hij de grootstedelijke regio Rijnmond voor het Groningse platteland. Vandaaruit reisde hij naar meer dan dertig musea, dook in hun archieven en collecties, bezocht exposities, praatte met museumdirecteuren, conservatoren en tentoonstellingsmakers en legde zo de basis voor dit unieke boek.

Natuurschatten - natuurhistorische collecties in Nederlandse musea - Uitgeverij Matrijs / Stichting Nederlandse Natuurhistorische Collecties | juni 2020 | 22 x 28 cm, 224 blz. | rijk geïllustreerd, genaaid gebonden | ISBN 978-90-5345-560-9